

Věc T-304/02

Hoek Loos NV

v.

Komise Evropských společenství

„Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Nizozemský trh s průmyslovými a medicínalními plyny – Určování cen – Stanovení výše pokut – Pokyny o metodě stanovování pokut – Zásady proporcionality a rovného zacházení“

Rozsudek Soudu (pátého senátu) ze dne 4. července 2006 II - 1891

Shrnutí rozsudku

1. *Žaloba na neplatnost – Žalobní důvody*
(Články 81 ES a 253 ES)
2. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení*
(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2 a článek 17)
3. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení*
(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03)

4. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Obrat, který má být zohledněn*
(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2)
5. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Kritéria – Snížení výše pokuty za spolupráci dotčeného podniku s Komisí*
(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2; sdělení Komise 96/C 207/04)

1. Rozhodnutí Komise o uložení sankce určené různým podnikům, které se účastnily protiprávní kartelové dohody, i když bylo vydáno ve formě jediného rozhodnutí, musí být analyzováno jako soubor individuálních rozhodnutí, která vůči každému z podniků, jež jsou jeho adresáty, konstatují protiprávní jednání, kterého nebo kterých se dopustil, a ukládají mu pokutu.

uložena pokuta a jejichž situace není předmětem sporu, který byl soudci Společenství předložen.

(viz body 59–62)

Proto, podá-li jeden z adresátů žalobu na neplatnost, aby zpochybnil pokutu, která mu byla uložena, zabývá se soudce Společenství jen těmi částmi rozhodnutí, které se týkají tohoto adresáta. Naproti tomu ty části, které se týkají jiných adresátů a které nebyly napadeny, nepatří k předmětu sporu, o němž má soudce Společenství rozhodnout.

2. Při stanovování výše každé pokuty uložené za porušení pravidel hospodářské soutěže Společenství má Komise diskreční pravomoc a není povinna v této souvislosti používat určitý matematický vzorec. Výkon její diskreční pravomoci musí být nicméně v souladu s právem Společenství, jehož součástí jsou nejen ustanovení Smlouvy, ale také základní právní zásady.

Z tohoto důvodu tento adresát nemůže uplatňovat neexistenci nebo nedostatečnost odůvodnění, pokud jde o přičtení protiprávního jednání některým dalším podnikům, jež byly adresáty rozhodnutí, které nepodaly žalobu, a nikoli jejich mateřským společnostem, kterým nebyla

Posouzení přiměřenosti uložené pokuty ve vztahu k závažnosti a délce trvání protiprávního jednání, kritériím uvedeným v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, je

součástí přezkumu v plné jurisdikci, kterým je Soud pověřen na základě článku 17 téhož nařízení.

nedostatku přiměřenosti pokuty s ohledem na význam účastníků kartelové dohody.

Co se týče zohlednění významu podniku na dotčeném trhu, Komise není povinna při stanovování výše pokut podle závažnosti a délky trvání dotčeného protiprávního jednání zajistit, v případě, že pokuty jsou ukládány několika podnikům účastnícím se téhož protiprávního jednání, aby jí vypočtené konečné částky pokut pro dotyčné podniky vyjadřovaly veškeré rozdíly mezi nimi, pokud jde o jejich celkový obrat nebo jejich relevantní obrat.

Proto skutečnost, že konečná částka pokuty uložená podniku představuje 50 % součtu pokut uložených Komisí všem podnikům, které se účastnily kartelu, neumožňuje dojít k závěru, že je uvedená částka nepřiměřená, pokud výchozí částka její pokuty je odůvodněná s ohledem na kritérium použité Komisí pro posouzení významu každého podniku na relevantním trhu.

(viz body 68–69, 84–86, 93)

Konečná částka pokuty nepředstavuje *a priori* prvek vhodný k určení případného nedostatku přiměřenosti pokuty s ohledem na význam účastníků kartelové dohody. Určení konečné částky totiž závisí zejména na okolnostech souvisejících s individuálním chováním dotčeného podniku, jako je délka trvání protiprávního jednání, existence přitěžujících nebo polehčujících okolností a míra spolupráce uvedeného podniku, a nikoliv na jeho podílu na trhu nebo obratu. Výchozí částka pokuty může oproti tomu představovat relevantní prvek pro posouzení případného

3. Pokud Komise při uplatnění pokynů o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO nepochybila, co se týče výše obrátů, které mají být zohledněny, nemůže jí podnik vytýkat, že jej znevýhodnila z důvodu, že mu, ačkoli se vzhledem k závažnosti a délce trvání protiprávního jednání nacházel v téže situaci jako jiný podnik, který se účastnil protiprávního jednání, uložila pokutu, která vzdor stejné výchozí částce je nakonec mnohem vyšší, jestliže se

tento rozdíl, kromě toho, že zohledňuje rozdílnou míru spolupráce, která není zpochybňována, zakládá zejména na použití maximální výše 10 % relevantního obrátu podle uvedeného čl. 15 odst. 2, kde Komise nedisponuje žádnou diskreční pravomocí.

v době vydání rozhodnutí o uložení sankce již právně neexistovala, bylo toto rozhodnutí určeno mateřské společnosti, která převzala odpovědnost za svou bývalou dceřinou společnost, a tedy také za sankci za její chování.

(viz body 100–112)

(viz body 117–118, 120–122)

4. Zásada individuality trestů a sankcí, podle které lze podnik potrestat pouze za skutečnosti, které jsou mu individuálně vytýkány, je použitelná na veškerá správní řízení, která mohou vést k sankcím na základě pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže. Z tohoto důvodu může být chování dceřiné společnosti přičteno mateřské společnosti pouze tehdy, pokud dceřiná společnost neurčuje samostatně svou činnost na trhu, ale v zásadě uplatňuje pokyny, které jí dala mateřská společnost.

Pokud tomu tak není, to znamená pokud je třeba porušení pravidel hospodářské soutěže přičítat pouze dceřiné společnosti, je pro stanovení výše pokuty nutno zohlednit pouze obrat této dceřiné společnosti, a to nezávisle na skutečnosti, že, jelikož dceřiná společnost

5. Přístup přijatý Komisí při stanovování výše pokut v oblasti hospodářské soutěže, podle kterého faktor týkající se spolupráce je zohledněn po uplatnění maximální výše 10 % obrátu dotyčného podniku, stanovené v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, a má tak přímý dopad na výši pokuty, zajišťuje, aby sdělení o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod mohlo mít v plné míře užitečný účinek. Pokud by totiž základní částka výrazně přesáhla hranici 10 % před použitím uvedeného sdělení, aniž by uvedená hranice mohla být okamžitě uplatněna, byl by podnět pro dotyčný podnik, aby spolupracoval s Komisí, mnohem slabší vzhledem k tomu, že konečná pokuta by byla v každém případě snížena na 10 %, ať se spoluprací, nebo bez ní.

(viz bod 123)